

Notat om rækkevidden af varmemforsyningspligten

1. INDLEDNING OG KONKLUSION

Energistyrelsen har anmodet os om at afdække kommunernes og statens forpligtelser til at sikre varmemforsyningsikkerheden i et tilfælde, hvor et varmemforsyningssselskab er taget under konkursbehandling eller på anden vis har økonomiske vanskeligheder. Energistyrelsen har nærmere bestemt bedt os vurdere følgende:

- Om det kræver godkendelse eller anden myndighedsprocedure efter varmemforsyningsloven, at et varmemforsyningssselskab undergives konkursbehandling, herunder sådanne reglers samspil med anden relevant lovgivning.
- Om der påhviler kommunerne eller staten en forpligtelse til at sikre varmemforsyningsikkerheden i et tilfælde, hvor et varmemforsyningssselskab er taget under konkursbehandling eller på anden vis har økonomiske vanskeligheder – og i givet fald en beskrivelse af rækkevidden af en sådan forpligtelse samt tidspunktet for dens indtræden.
- Om et varmemforsyningssselskab, der er taget under konkursbehandling, fortsat har forsyningspligt i medfør af sin projektgodkendelse, samt om det kræver godkendelse fra kommunalbestyrelsen, at projektgodkendelsen overdrages til en ny retlig enhed.
- Om kurator som følge af projektgodkendelsen e.l. har pligt til at rette henvendelse til kommunalbestyrelsen.
- Om kommunerne eller staten – uden at være retligt forpligtet – har mulighed for at sikre varmemforsyningsikkerheden i et tilfælde, hvor et varmemforsyningssselskab er taget under konkursbehandling eller på anden vis har økonomiske vanskeligheder.

6. Hvilken procedure der skal iagttages, hvis der enten er forpligtelse til eller mulighed for, at kommunerne eller staten kan overtage et varmforsyningsselskab, der er taget under konkursbehandling eller på anden vis har økonomiske vanskeligheder, herunder om der gør sig særlige forhold gældende i relation til selskabets gæld, hvis den er opstået på grund af ledelsens uforvarselige handlinger (kan kommunen f.eks. frit overtage denne gæld?).
7. Om det har betydning for proceduren under punkt 4, i hvilken selskabsform varmforsyningsvirksomheden drives, eller at kommunen har stillet garanti for selskabets aktiviteter.
8. En generisk beskrivelse af processen for en konkursbehandling trin-for-trin.

Det er sammenfattende vores vurdering:

- At det ikke kræver godkendelse eller anden myndighedsbehandling at tage et varmforsyningsselskab under konkurs,
 - at et varmforsyningsselskab, der er gået konkurs, ikke (længere) har en forsyningspligt i medfør af sin projektgodkendelse,
 - at projektgodkendelsen ikke kan overdrages uden tilladelse fra kommunalbestyrelsen, men at kommunalbestyrelsen dog efter omstændighederne kan godkende en overdragelse på uændrede vilkår,
 - at betingelserne for, hvornår et varmforsyningsselskab kan erklæres konkurs eller tages under rekonstruktionsbehandling, ikke er særskilt reguleret i varmforsyningsloven og følger de almindelige regler i konkursloven,
 - at der ikke påhviler kommunerne eller staten en retlig forpligtelse til at sikre varmforsyningssikkerheden i et tilfælde, hvor et varmforsyningsselskab er taget under konkursbehandling eller på anden vis har økonomiske vanskeligheder,
 - at kommunalbestyrelsen imidlertid har ganske vide muligheder for at sikre varmforsyningssikkerheden, f.eks. ved alene eller sammen med andre kommuner eller private at stifte eget varmforsyningsselskab eller købe det varmforsyningsselskab eller aktiverne heri, der er taget under konkursbehandling eller på anden vis har økonomiske vanskeligheder, stille garanti for varmforsyningsselskabets lånoptagelse til finansiering af anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter, og at dette gælder uanset selskabsformen,
-

- at kommunen dog ikke ved at købe et varmforsyningssselskab kan overtage gæld eller andre økonomiske forpligtelser, som selskabet har oppebåret, og som ikke kan indregnes i varmeprisen, ligesom garantistillelse skal øremærkes, og
- at staten ikke har mulighed for at sikre varmforsyningsikkerheden i et tilfælde, hvor et varmforsyningssselskab er taget under konkursbehandling eller på anden vis har økonomiske vanskeligheder, og at klima-, energi-, og forsyningsministeren derved bl.a. ikke kan meddele pålæg til kommunalbestyrelsen om at sikre varmforsyningen.

Vores vurdering er foretaget på baggrund af reglerne i navnlig varmforsyningsloven, projektbekendtgørelsen og konkursloven og tager ikke udgangspunkt i et konkret foreliggende tilfælde. Vi er derfor ikke blevet forelagt konkrete projektgodkendelser m.v., der relaterer sig til enkelte varmforsyningssselskaber, og vores vurdering har ikke taget højde for indholdet heraf. Vores vurdering tager heller ikke højde for EU's statsstøtteregler.

Vi har nedenfor i afsnit 3.5-3.8 indsat en kort beskrivelse af den proces, der følges ved et varmforsyningssselskabs konkurs.

2. RETSGRUNDLAG

2.1 Varmeforsyningsloven m.v.

2.1.1 Kommunernes varetagelse eller støtte til varmforsyningsvirksomhed

Varmeforsyningslovens kapitel 1 a regulerer kommunernes adgang til varetagelse af varmforsyningsvirksomhed. § 2 b, stk. 1, bestemmer bl.a., at kommunerne alene eller sammen med andre kommuner eller private virksomheder kan varetage varmforsyningsvirksomhed.

Det er i § 2 d, stk. 1, bestemt, at kommunerne i overensstemmelse med EU's statsstøtteregler kan stille garanti for lånoptagelse til finansiering af anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter som nævnt i § 2 b (med visse modifikationer for varmepumper) med de begrænsninger, der er fastlagt i stk. 2-6.

§ 2 f, stk. 1, fastslår, at en kommune, der varetager eller deltager i virksomhed nævnt i § 2 b, kan varetage eller deltage i anden virksomhed, som har nær tilknytning hertil. § 2 f, stk. 4, bestemmer i tilknytning hertil, at en kommune ikke kan yde tilskud eller stille garanti for tilknyttet virksomhed omfattet af stk. 1.

Bestemmelserne i kapitel 1 a blev indsat ved lov nr. 745 af 1. juni 2015 om ændring af lov om varmforsyning og byggeloven. Af forarbejderne til loven fremgår bl.a., at reglerne om kommuners hjemmel på varmeområdet fulgte af almindelige kommunalretlige grundsætninger om kommuners opgavevaretagelse, de såkaldte kommunalfuldmagtsregler, og at forslaget havde til formål at lovfæste disse regler med henblik på at skabe større klarhed over såvel muligheder som begrænsninger for kommunernes opgavevaretagelse på området. Det blev derfor bestemt, at varmforsyningslovens regler om kommunernes kompetence på varmforsyningsområdet skulle være udtømmende (jf. lovforslag nr. 177, FT 2015/2016, de almindelige bemærkninger, afsnit 2.1.1.1):

”Hvis de foreslåede ændringer bliver vedtaget og er trådt i kraft, vil varmforsyningsloven herefter udtømmende regulere kommuners adgang til varetagelse af kollektiv varmforsyning. Det betyder, at en kommune ikke har adgang til at varetage opgaven, hvis det ikke er tilladt efter reglerne i varmforsyningsloven.” (fremhævet her)

Varmeforsyningsloven indeholder ikke udtrykkelige bestemmelser om varmforsyningsselskabers konkurs, men forarbejderne til ovennævnte ændringslov nævner udtrykkeligt muligheden for, at varmforsyningsselskaber kan gå konkurs. Det er således bl.a. nævnt, at

”Virksomheder, der har fået en kommunal garantistillelse for deres lånoptagelse, kan alene anvende et eventuelt overskud til at styrke egenkapitalen eller nedsætte varmepriserne. Reguleringen er ikke til hinder for, at overskuddet anvendes til at foretage nye investeringer eller dække andre udgifter, f.eks. til vedligeholdelse. Overskuddet vil dog ikke kunne trækkes ud af virksomheden. Det forventes at kunne minimere varmemeforbrugernes risiko for en konkurs.” (ibid., de specielle bemærkninger til § 2, fremhævet her)

Da overskuddet således skulle anvendes på driften eller på nedsættelse af varmepriserne og dermed ikke kunne udloddes men skulle blive i varmforsyningsvirksomheden, ville det minimere – men ikke nødvendigvis forhindre – at varmevirksomheden gik konkurs.

2.1.2 Den kommunale varmforsyningsplanlægning

Varmeforsyningsplanlægningen er nærmere reguleret i varmforsyningslovens kapitel 2. Bestemmelserne i §§ 3-4 har følgende ordlyd:

”§ 3. Det påhviler kommunalbestyrelsen i samarbejde med forsyningsselskaber og andre berørte parter at udføre en planlægning for varmforsyningen i kommunen.

Stk. 2. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler eller træffe afgørelse om, at nærmere angivne forudsætninger skal lægges til grund for den kommunale varmforsyningsplanlægning. Ministeren kan samtidig hermed inddrage overordnede samfundsmæssige hensyn.

Stk. 3. Klima-, energi- og forsyningsministeren skal over for Folketingets Klima-, Energi- og Forsyningsudvalg redegøre for mere betydende foranstaltninger, som påtænkes gennemført i medfør af loven.

§ 4. Kommunalbestyrelsen godkender projekter for etablering af nye kollektive varmforsyningsanlæg eller udførelsen af større ændringer i eksisterende anlæg.

Stk. 2. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan bestemme, at godkendelse i henhold til stk. 1 i særlige tilfælde meddeles af klima-, energi- og forsyningsministeren eller forudsætter klima-, energi- og forsyningsministerens samtykke.

Stk. 3. Producenter og leverandører af ledningsbunden energi samt varmemefbrugere skal efter anmodning meddele klima-, energi- og forsyningsministeren og kommunalbestyrelsen de oplysninger, der findes nødvendige for varmforsyningsplanlægningen.” (fremhævet her)

Varmeforsyningslovens § 3, stk. 1, indeholder efter sin ordlyd og forarbejder en forpligtelse for kommunalbestyrelsen til at varetage planlægningsopgaven for varmforsyningen i kommunen (jf. lovforslag fremsat den 7. november 1989). Planlægningsopgaven indebærer en forpligtelse til at ”*vedligeholde og videreføre kortlægningen af det eksisterende varmebehov og de anvendte opvarmningsmetoder m.v. samt vurdere det fremtidige varmforsyningsbehov og de fremtidige varmforsyningsmuligheder i kommunen*”. Det er også anført: ”*Det forudsættes således, at kommunen til stadighed er i besiddelse af et vidensgrundlag, som sætter den i stand til på et tilstrækkeligt tidligt tidspunkt at vurdere behovet for nye varmforsyningsprojekter [med] henblik på at søge disse iværksat, inden grundlaget forrykkes.*” (jf. de almindelige bemærkninger, pkt. 3, og de specielle bemærkninger til § 3).

Forarbejderne indeholder ikke nogen tilkendegivelser om, at planlægningsopgaven indebærer en forsyningspligt. Det samme gør sig gældende for forarbejderne til varmforsyningsloven af 1979, der om pligten anfører bl.a., at ”*kommunalbestyrelsen foranlediger kortlægningen af de eksisterende forhold, udarbejder et skøn over de fremtidige forhold samt et oplæg til tilrettelæggelse af kommunens varmforsyning*” (jf. lovforslag nr. L 206 fremsat den 5. april 1979, de specielle bemærkninger til § 4).

Den kommunale varmeplanlægning er også nærmere fastlagt i bekendtgørelse nr. 697 af 6. juni 2023 om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg (projektbekendtgørelsen). Bekendtgørelsens §§ 4-5 har følgende ordlyd:

”§ 4. Kommunalbestyrelsen skal udføre en planlægning for varmforsyningen i kommunen, bl.a. til brug for kommunalbestyrelsens behandling og godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg. Denne varmeplanlægning skal ske i samarbejde med forsyningsselskaber og andre berørte parter, f.eks. virksomheder med særlige energi- og varmebehov eller med særlige muligheder for at foretage el- og varmeproduktion.

Stk. 2. Det påhviler kommunalbestyrelsen, at

- 1) planlægge varmforsyningen,*
- 2) drage omsorg for, at der udarbejdes projekter herfor, jf. § 8 i lov om varmforsyning,*
- 3) behandle og godkende projekter, der opfylder gældende betingelser m.v., og*
- 4) påse, at projekter gennemføres inden for de gældende frister, eventuelt i form af påbud.*

§ 5. Kommunalbestyrelsen drager omsorg for, at planlægning efter § 4 inddrages i forbindelse med den fysiske planlægning samt kommune- og lokalplanlægningen, bl.a. i forbindelse med revision eller ændring af kommuneplaner eller ved vedtagelse af lokalplaner. Kommunalbestyrelsen drager desuden omsorg for, at varmeplanlægningen i øvrigt er koordineret med planlovgivningen og anden lovgivning, herunder med reglerne om vurdering af større anlægs virkning på miljøet (VVM), byggelovgivningen og miljøbeskyttelseslovgivningen.”

Bestemmelsen i varmforsyningsloven § 4, stk. 1, fastslår efter sin ordlyd og forarbejder, at nye kollektive varmforsyningsanlæg samt større ændringer i eksisterende anlæg skal godkendes af kommunalbestyrelsen. Forarbejderne til bestemmelsen synes ikke at støtte en fortolkning, hvorefter kravet om kommunalbestyrelsens godkendelse – efter betragtninger om analogi e.l. – også omfatter et varmforsyningsanlægs konkurs. Nedlæggelse af varmeproduktionsanlæg m.v. er dog godkendelsespligtigt efter projektbekendtgørelsens bilag 1.

Projektbekendtgørelsen fastslår i øvrigt, at en varmedistributionsvirksomheds eller naturgasdistributions-selskabs ret til at forsyne et område, som følge af godkendelse af et projekt for naturgasdistributionsnet eller fjernvarmedistributionsnet, som udgangspunkt medfører forsyningspligt over for de ejendomme, der er beliggende i området, fra tidspunktet for kommunalbestyrelsens godkendelse, jf. § 8, stk. 1. Bekendtgørelsens § 8 har følgende ordlyd:

”§ 8. En varmedistributionsvirksomheds eller naturgasdistributionsselskabs ret til at forsyne et område, som følge af godkendelse af et projekt for naturgasdistributionsnet eller fjernvarmedistributionsnet, medfører forsyningspligt over for de ejendomme, der er beliggende i området, fra tidspunktet for kommunalbestyrelsens godkendelse, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. En varmedistributionsvirksomhed eller et naturgasdistributionsselskab, der er forsyningspligtigt efter stk. 1, kan udskyde forsyningen af en ejendom i sit forsyningsområde, når bruger-, selskabs- eller samfundsøkonomiske hensyn tilsiger det. Forsyningen af ejendommen

skal i så fald finde sted fra det tidspunkt, hvor der er forsyningsmulighed fra anlægget, dog senest fem år efter kommunalbestyrelsens godkendelse af projektet.”

Projektbekendtgørelsen (og varmforsyningsloven) indeholder ikke regler om håndtering af forsyningspligten i situationer, hvor et varmforsyningssselskab tages under konkursbehandling. Bekendtgørelsen indeholder dog følgende bestemmelse om nedlukning af affaldsforbrændingsanlæg:

”§ 10. Kommunalbestyrelsen kan uanset kravene i § 6 og § 19, stk. 2, godkende et projekt for lukning af et affaldsforbrændingsanlæg, når varmedistributionsvirksomheden, der aftager varme fra det pågældende affaldsforbrændingsanlæg, på anden vis kan overholde sin forsyningspligt, jf. § 8, stk. 1. I vurderingen af hvorvidt forsyningspligten kan overholdes, skal kommunalbestyrelsen påse, at lukningen ud fra en konkret vurdering ikke får urimelige økonomiske konsekvenser for de pågældende varmemefbrugere.”

Hverken varmforsyningsloven eller projektbekendtgørelsen indeholder udtrykkelige regler om, hvorvidt det kræver kommunalbestyrelsens godkendelse at overdrage godkendelsen til en ny retlig enhed, se dog punkt 3.1 nedenfor. Forarbejderne til varmforsyningsloven ses heller ikke at fastsætte principper for overdragelse af projektkendelser.

Tilsidesættelse af en projektkendelse, herunder vilkår fastsat i en godkendelse, medfører efter projektkendelsens § 26, stk. 1, nr. 3, straf.

2.1.3 Statslig kompetence i varmeplanlægningen

Som nævnt ovenfor kan klima-, energi- og forsyningsministeren efter varmforsyningslovens § 3, stk. 2, fastsætte regler eller træffe afgørelse om, at nærmere angivne forudsætninger skal lægges til grund for den kommunale varmforsyningsplanlægning.

Om ministerens beføjelser efter bestemmelsen er anført bl.a. følgende i forarbejderne til varmforsyningsloven (jf. lovforslag fremsat den 7. november 1989, de almindelige bemærkninger, pkt. 3):

”De af energiministeren angivne forudsætninger vil i almindelighed være landsdækkende, i lighed med de tidligere forudsætninger om stop for kulanvendelse i fjernvarmeproduktion, elopvarmningsforbud samt den praksis, der har været fulgt med hensyn til planlægningspriser m.v. Det vil herigennem være muligt at fastsætte forudsætninger, der fastlægger rammerne for kommunalbestyrelsens godkendelse af et projekt, for eksempel om brændselsvalg i fjernvarmforsyningen og afgrænsning mellem områder udlagt til naturgas og fjernvarme m.v.

[...]

Reguleringen gennem generelle retningslinier kan vise sig uhensigtsmæssig for projekter af usædvanlig karakter, som f.eks. særligt store eller tværkommunale projekter.

Lovforslaget åbner derfor mulighed for, at der skal kunne gives konkrete forudsætninger for de kommunale beslutninger i varmeplanlægningen. En sådan forudsætning kan eksempelvis være, at flere kommuner anmodes om at udarbejde et projekt for naturgas- eller kraftvarmeforsyning af kommunerne. Det er hensigten, at en sådan fremgangsmåde kun anvendes i begrænset omfang.” (jf. de almindelige bemærkninger, pkt. 5, fremhævet her)

”Bestemmelsen giver energiministeren bemyndigelse til at udstede nærmere angivne retningslinier for kommunens planlægning, herunder forudsætninger, som skal lægges til grund ved den projektbehandling, som kommunalbestyrelsen foretager i forbindelse med den fremtidige varmeforsyning for kommunen. Bestemmelsen svarer til indholdet i den gældende lovs § 3. Bestemmelsen giver hjemmel til at sikre, at varmeplanlægningens målsætninger med hensyn til samfundsøkonomi, forsyningssikkerhed, miljøbeskyttelse og teknologifremme stadig bliver grundlaget for kommunalbestyrelsens behandling af varmeforsyningsprojekter. Som nærmere omtalt i de almindelige bemærkninger afsnit 5 kan de af energiministeren udmeldte forudsætninger være enten landsdækkende eller begrænset til at gælde nærmere anførte geografiske områder. Forudsætningerne kan eksempelvis fastlægge rammer og kriterier for f.eks. brændselsvalg eller områdeafgrænsning mellem flere forsyningsformer, jf. de almindelige bemærkninger.” (jf. de specielle bemærkninger, pkt. 5, fremhævet her)

Som det ses, var der tale om en videreførelse af bestemmelsen i § 3 i varmeforsyningsloven fra 1979. Af forarbejderne til denne bestemmelse fremgår bl.a. følgende:

”Ansvar for iværksættelse af den landsdækkende varmeforsyningsplanlægning henlægges til handelsministeren, som må drage omsorg for, at den overordnede varmeforsyningsplanlægning løbende indpasses i den generelle energipolitik.

[...]

Handelsministeren vil medvirke til, at der kan ske en koordination på centralt hold ved, at større enkelt dispositioner, som udstedelse af varmeplandirektiver, godkendelse af regionale varmeforsyningsplaner m.v., sker efter forhandling med de ministre, hvis sagområde særligt berøres. Da disse dispositioner kan have væsentlige samfundsmæssige konsekvenser vil også finansministeren blive inddraget.

Handelsministeren vil endvidere som koordinerende energimyndighed drage omsorg for, at gennemførelsen af sådanne undersøgelser m.v., der er nødvendige som grundlag for den landsdækkende varmforsyningsplanlægning, søges fremmet. Som eksempel kan nævnes undersøgelser vedrørende udviklingen i varmeefterspørgselen, herunder det specifikke varmeforbrug for forskellige forbrugs- og bygningskategorier, virkningsgrader for forskellige anlægstyper samt undersøgelser af forsyningssystemer for kraftvarme, naturgas, vedvarende energi m.v.

Efter forslaget skal de regionale og lokale myndigheder forestå gennemførelse af den egentlige detaljerede planlægning, men den forslåede bestemmelse giver hjemmel til, at handelsministeren, som led i den landsdækkende varmforsyningsplanlægning, kan fastlægge nærmere forudsætninger – varmeplandirektiver – som de regionale og lokale myndigheder skal lægge til grund i varmforsyningsplanlægningen.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forslagets § 6, hvor det foreslås, at de regionale varmforsyningsplaner godkendes af handelsministeren.

De bindinger, som fastlægges i varmeplandirektiver, kan både være af energimæssig og af økonomisk karakter og må forudses fastlagt på baggrund af den generelle energipolitik.

Varmeplandirektiver kan eksempelvis generelt angive, hvilke målsætninger der (regionalt eller lokalt) skal tilstræbes opfyldt samt hvilke energiformer og opvarmningsmetoder, der skal tillægges en prioriteret anvendelse.

Et varmeplandirektiv kan endvidere, specielt i overgangsfasen, fastslå i hvilke geografiske områder, der skal planlægges varmforsyning baseret på naturgas eller overskudsvarme fra kraftværker m.v. Udstedelse af sådanne direktiver vil ske i nær tilknytning til administrationen af lov om elforsyning og lov om naturgasforsyning. Et sådant varmeplandirektiv kan samtidig indeholde grundlaget for kommunalbestyrelsernes administration af § 20.

Det tilføjes, at hvis der i et varmeplandirektiv fastlægges en geografisk afgrænsning, forudsættes det forinden forhandlet med de berørte kommuner og amtskommuner.” (jf. lovforslag nr. L 206 fremsat den 5. april 1979, de specielle bemærkninger til § 4, fremhævet her)

Varmeforsyningslovens § 3, stk. 2, har været anvendt til at udmelde generelle forudsætninger for brændselsvalg m.v. (såkaldte forudsætningskrivelser), som nu er indarbejdet i projektgodkendelsesbekendtgørelsen.

Foruden varmeplandirektiver kan klima-, energi- og forsyningsministeren efter varmforsyningslovens § 4, stk. 2, bestemme, at godkendelse i henhold til bestemmelsens stk. 1 i særlige tilfælde meddeles af klima-, energi- og forsyningsministeren eller forudsætter klima-, energi- og forsyningsministerens samtykke. Bestemmelsen giver således ikke klima-, energi- og forsyningsministeren beføjelser, som kommunalbestyrelsen ikke har, men angår, at ministeren kan ”overtage” beføjelser, der tilkommer kommunalbestyrelsen.

2.2 Regler om ejerskab/organisering

Varmeforsyningsloven indeholder som udgangspunkt ikke krav om selskabsdannelse. Varmeforsyningsloven regulerer heller ikke, hvordan forsyningsvirksomhederne skal organiseres. Det er ydelsen, dvs. varmeleveringen, der er afgørende for, om virksomhederne er omfattet af lovens regler. Etableringskravene og prisregulering er som udgangspunkt ens for alle virksomheder, uanset disses ejerskab/organisering.

Varmeforsyningslovens kapitel 4 b indeholder dog en række regler, der specifikt går på ejerskab/organisering. Disse regler angår bl.a. en forkøbsret og et udskillelseskraft.

Efter forkøbsretten skal anlæg, der ikke er forbrugerejede, tilbydes forbrugerne, inden det kan sælges til andre end kommuner. Er anlægget ejet af forbrugerne, skal det tilbydes kommunen, inden det kan sælges til andre, jf. varmforsyningslovens § 23 f.

Varmeforsyningslovens § 23 g stiller krav om, at driften af et anlæg til fremføring af opvarmet vand eller damp skal udøves i et selvstændigt selskab, såfremt anlægget ikke ejes af en eller flere kommuner, af de forbrugere, hvis ejendomme er tilsluttet det pågældende anlæg, eller af kommuner og forbrugere i forening. Tilsvarende skal driften udøves i et selvstændigt selskab, såfremt kommuner, forbrugere eller disse i forening ikke ejer alle ejerandele i en virksomhed, der ejer fremføringsanlægget. Selskabet, som driften af fremføringsanlægget skal udøves i, må ikke varetage anden virksomhed, medmindre dette sker i et andet selvstændigt selskab.

3. VURDERING

3.1 Varmeforsyningssselskabers ophør

Varmeforsyningsloven indeholder ikke bestemmelser, der fastslår, at nedlukning af en varmforsyningsvirksomhed i forbindelse med konkurs kræver godkendelse af kommunalbestyrelsen eller af klima-, energi- og forsyningsministeren. Bestemmelsen i § 4, stk. 1 – om kommunalbestyrelsens godkendelse af projekter for etablering af nye kollektive varmforsyningsanlæg eller udførelsen af større ændringer i

eksisterende anlæg – gælder således ikke ved en varmemforsyningsvirksomheds konkurs. Det samme gør sig derfor også gældende for klima-, energi- og forsyningsministerens beføjelser efter varmemforsyningslovens § 4, stk. 2.

Det er endvidere udtrykkeligt forudsat i forarbejderne til varmemforsyningsloven, at en varmemforsyningsvirksomhed kan gå konkurs. Betingelserne for, hvornår en varmemforsyningsvirksomhed kan erklæres konkurs eller tages under rekonstruktionsbehandling, er ikke særskilt reguleret i varmemforsyningsloven og følger dermed de almindelige regler i konkursloven. Konkursloven indeholder ikke særlige bestemmelser for varmemforsyningsvirksomheder e.l.

Forkøbsretten i varmemforsyningslovens § 23 f, stk. 1, jf. stk. 4, angår, under hvilke omstændigheder anlæg til fremføring af opvarmet vand eller damp (eller ejerandele i anlæg eller virksomheden), som ikke ejes af de forbrugere, hvis ejendomme er tilsluttet det pågældende anlæg, kan afstås til andre end kommuner. Varmeforsyningslovens § 23 f, stk. 2, jf. stk. 4, angår under hvilke omstændigheder sådanne overdragelser kan ske til andre end kommuner, når anlæggene ejes af forbrugerne. Bestemmelsen i § 23 f må antages også at gælde under en konkursbehandling, således at kurator, der ønsker at afstå anlæg (eller afstå ejerandele i anlæg eller virksomheden), skal iagttage forkøbsretten under de i § 23 f beskrevne omstændigheder.

Forkøbsretten udløses imidlertid ikke i sig selv af en konkursbehandling, da en konkursbehandling ikke har karakter af afståelse af anlæg (eller afståelse af ejerandele i anlæg eller virksomheden). Bestemmelsen i § 23 f har derfor ikke betydning for, om et varmemforsyningssselskab kan tages under konkursbehandling.

Projektbekendtgørelsen (eller varmemforsyningsloven) indeholder ikke regler om håndtering af forsyningspligten i situationer, hvor varmemforsyningssselskabet tages under konkursbehandling. Varmeforsyningssselskabet, der er taget under konkurs, har ikke (længere) forsyningspligt i medfør af sin projektgodkendelse, idet den retlige enhed, der har fået tildelt en projektgodkendelse, ikke (længere) eksisterer.

Hverken varmemforsyningsloven eller projektbekendtgørelsen indeholder udtrykkelige regler om, hvorvidt det kræver kommunalbestyrelsens godkendelse at overdrage projektgodkendelsen til en ny retlig enhed. Forarbejderne til varmemforsyningsloven ses heller ikke at fastsætte principper for overdragelse af projektgodkendelser.

Varmeforsyningslovens § 4, stk. 1, fastslår som nævnt, at kommunalbestyrelsen godkender projekter for etablering af nye kollektive varmemforsyningsanlæg eller udførelsen af *større ændringer* i eksisterende anlæg. Hverken varmemforsyningsloven eller projektbekendtgørelsen fastsætter i øvrigt krav til selve varme-

forsyningsvirksomheden, som kommunalbestyrelsen skal vurdere eller godkende i forbindelse med stilningtagen til projektforslag. Kommunalbestyrelsen skal efter projektbekendtgørelsens § 16, stk. 1, derimod foretage en energimæssig, samfundsøkonomisk og miljømæssig vurdering af projektet, inden projektet godkendes, ligesom projektet skal opfylde krav om positiv samfundsøkonomi, jf. § 19, stk. 2. Disse forhold taler for, at projektgodkendelsen kan overdrages, uden at det kræver tilladelse fra eller anden myndighedsbehandling af kommunalbestyrelsen.

Omvendt kan der peges på, at projektbekendtgørelsen fastslår, at en varmedistributionsvirksomheds eller et naturgasdistributionselskabs ret til at forsyne et område, som følge af godkendelse af et projekt for naturgasdistributionsnet eller fjernvarmedistributionsnet, som udgangspunkt medfører forsyningspligt over for de ejendomme, der er beliggende i området, fra tidspunktet for kommunalbestyrelsens godkendelse, jf. § 8, stk. 1. Tilsidesættelse af en godkendelse, herunder vilkår fastsat i en godkendelse, medfører efter § 26, stk. 1, nr. 3, straf.

Henset hertil – og da det er det almindelige udgangspunkt, at overdragelse af tilladelser udstedt af offentlige myndigheder kræver godkendelse – er det vores vurdering, at projektgodkendelsen ikke kan overdrages uden tilladelse fra kommunalbestyrelsen.

Da der er tale om en eksisterende virksomhed, som allerede har undergået myndighedsbehandling af kommunalbestyrelsen, herunder høring af offentligheden, må det antages, at kommunalbestyrelsen kan godkende overdragelsen uden at kræve fornyet ansøgnings- og sagsoplysningsproces. Kommunalbestyrelsen kan dermed formentlig med en relativ begrænset sagsbehandling meddele godkendelse af overdragelse af en projektgodkendelse, forudsat at der ikke foretages ændringer i projektet.

Det bemærkes samtidig, at det kun er en egentlig overdragelse af projektgodkendelsen til en ny retlig enhed, som kræver tilladelse. Der er ikke tale om overdragelse, såfremt ejerkredsen bag tilladelsehaveren ændres, sådan som det er tilfældet ved overdragelse af ejerandele i det selskab, som tilladelsen (projektgodkendelsen) er udstedt til. I denne situation vil rettighedshaveren være den samme både før og efter overdragelsen af ejerandelene, hvorfor der ikke kræves en ny godkendelse fra kommunalbestyrelsen.

3.2 Kommunalbestyrelsen og klima-, energi- og forsyningsministerens forpligtelser i relation til varmforsyningsikkerheden

Efter varmforsyningslovens § 3, stk. 1, påhviler det kommunalbestyrelsen i samarbejde med forsyningselskaber og andre berørte parter at udføre en planlægning for varmforsyningen i kommunen.

Forpligtelsen til at sikre en varmeplanlægning er nærmere fastlagt i §§ 4-5 i projektbekendtgørelsen.

Hverken varmemforsyningsloven eller projektbekendtgørelsen indeholder bestemmelser eller forudsætninger om, at planlægningsopgaven indebærer, at kommunalbestyrelsen har pligt til at sikre varmemforsyning i hele kommunen eller til at forhindre, at et varmemforsyningsselskab går konkurs e.l.

Forarbejderne til varmemforsyningsloven understøtter heller ikke en sådan udvidende fortolkning, at der i pligten til at forestå en planlægning for varmemforsyningen i kommunen er indeholdt et krav om at sikre varmemforsyningssikkerheden.

Det bemærkes herved, at en sådan forpligtelse i givet fald skulle være klart fastlagt i varmemforsyningsloven eller dens forarbejder henset til kommunalbestyrelsens rolle som politisk valgt organ, der – inden for de generelle rammer, der er fastlagt i bl.a. varmemforsyningsloven – kan prioritere sin indsats til at sikre varmemforsyning.

Det forhold, at kommunen har stillet en garanti for optagelse af lån hos det varmemforsyningsselskab, der er i økonomiske vanskeligheder, indebærer ikke en forpligtelse for kommunalbestyrelsen til at sikre virksomhedens fortsatte drift. Kommunalbestyrelsen kan finde det mest hensigtsmæssigt f.eks. at stifte eget varmemforsyningsselskab og overtage aktiverne i stedet for at sikre den eksisterende virksomheds fortsatte drift. Valget mellem kommunalbestyrelsens forskellige handlemuligheder beror ikke kun på økonomiske hensyn, og grundsætningen om økonomisk ansvarlighed fastsætter bl.a. af denne årsag ikke en konkret handlepligt for kommunalbestyrelsen i sådanne tilfælde.

Heller ikke det forhold, at et område ifølge den gældende varmemforsyningsplan er udlagt til f.eks. fjernvarme, indebærer en varmemforsyningspligt for kommunalbestyrelsen. Varmeforsyningsplanerne er således ikke retligt bindende for kommunalbestyrelsen.

Klima-, energi- og forsyningsministerens beføjelser til at udstede varmeplandirektiver i medfør af varmemforsyningslovens § 3, stk. 2, er efter sin ordlyd og forarbejder endvidere fakultativ. Der påhviler således ikke ministeren nogen forpligtelse til at udstede varmeplandirektiver af hensyn til at sikre varmemforsyningssikkerheden.

3.3 Kommunalbestyrelsens muligheder for at sikre varmemforsyningssikkerheden

Kommunalbestyrelsen har ganske vide muligheder for at sikre varmemforsyningssikkerheden. Med henblik på varmemforsyning af kommunen kan en kommune således alene eller sammen med andre kommuner eller private virksomheder varetage virksomhed omfattet af varmemforsyningslovens § 2, stk. 1, jf. § 2 b, stk. 1, nr. 1.

Det er i varmemforsyningslovens § 2 d, stk. 1, også bestemt, at kommunerne i overensstemmelse med EU's statsstøtteregler kan stille garanti for lånoptagelse til finansiering af anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter som nævnt i § 2 b (med visse modifikationer for varmepumper) med de begrænsninger, der er fastlagt i stk 2-6.

En kommune kan således på forskellig måde sikre, at varmemforsyningen ikke ophører i et område som følge af et varmemforsyningssselskabs økonomiske vanskeligheder. Det kan f.eks. ske ved, at kommunalbestyrelsen stiller garanti for varmemforsyningssselskabets lånoptagelse eller ved alene eller sammen med andre kommuner eller private virksomheder at stifte et nyt varmemforsyningssselskab (som f.eks. overtager aktiverne fra den varmemforsyningsvirksomhed, der er taget under konkursbehandling e.l.). Selskabsformen for varmemforsyningssselskabet, der er taget under konkursbehandling e.l., er i denne henseende uden betydning for kommunalbestyrelsens kompetence.

Kommunalbestyrelsen kan ikke overtage gæld eller andre økonomiske forpligtelser, som ikke kan indregnes i varmepriserne. Hvis varmemforsyningssselskabet har oppebåret gæld eller andre økonomiske forpligtelser, som ikke kan indregnes i varmeprisen, er der principielt ikke tale om en opgave, der knytter sig til forsyningen. Varmeforsyningsloven giver dermed ikke hjemmel til, at kommunerne overtager eller på anden vis engagerer sig i sådanne forpligtelser. En sådan hjemmel findes heller ikke i kommunalfuldmagten, da der vil være tale om udøvelse af erhvervsvirksomhed samt individuel støtte til erhvervsvirksomhed eller private, som ikke har et almennyttigt formål. Af samme grund skal garantistillelse for et varmemforsyningssselskabs lånoptagelse under sådanne omstændigheder øremærkes.

Overordnet set har kommunalbestyrelsen, der ønsker at sikre varmemforsyningen i et tilfælde, hvor et varmemforsyningssselskab er taget under konkursbehandling eller på anden vis har økonomiske vanskeligheder, følgende handlemuligheder:

- alene eller sammen med andre kommuner eller private at stifte eget varmemforsyningssselskab,
- alene eller sammen med andre kommuner eller private at købe det varmemforsyningssselskab eller aktiverne heri, der er taget under konkursbehandling eller på anden vis har økonomiske vanskeligheder, eller
- stille garanti for varmemforsyningssselskabets lånoptagelse til finansiering af anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter.

Kommunalbestyrelsen kan i forbindelse med køb af et varmemforsyningssselskab dog ikke overtage gæld eller andre økonomiske forpligtelser, som selskabet har oppebåret, og som ikke kan indregnes i varmeprisen. Garantistillelse for lånoptagelse skal under sådanne omstændigheder øremærkes.

3.4 Klima-, energi- og forsyningsministerens muligheder for at sikre varmforsynings-sikkerheden

Klima-, energi- og forsyningsministeren kan efter varmforsyningslovens § 3, stk. 2, fastsætte regler eller træffe afgørelse om, at nærmere angivne forudsætninger skal lægges til grund for den kommunale varmforsyningsplanlægning.

Af forarbejderne til bestemmelsen fremgår bl.a., at varmeplandirektiver i almindelighed skal være landsdækkende og udmønte den generelle energipolitik vedrørende f.eks. brændselsvalg i fjernvarmforsyningen, og at selvom varmeplandirektiver i enkelte tilfælde – og efter forhandling med kommunalbestyrelserne – kan angå konkrete områder, skal kommunalbestyrelserne forestå gennemførelse af den egentlige detaljerede planlægning.

En antagelse om, at bestemmelsen i varmforsyningslovens § 3, stk. 2, giver ministeren hjemmel til at meddele pålæg til kommunalbestyrelsen om at sikre varmforsyning til et område, hvor der er risiko for, at et varmforsyningsselskab går konkurs e.l., stemmer også dårligt overens med bestemmelsens hidtidige anvendelse.

Hvis klima-, energi- og forsyningsministeren skal have en sådan kompetence, må det henset til kommunalbestyrelsens beføjelser efter varmforsyningsloven og det almindelige princip om kommunalt selvstyre kræve en klar hjemmel.

Det er på denne baggrund vores opfattelse, at varmforsyningslovens § 3, stk. 2, ikke giver en tilstrækkelig klar hjemmel til, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler eller træffe afgørelse om, at kommunalbestyrelsen skal sikre varmforsyning til et område, hvor der er risiko for, at et varmforsyningsselskab går konkurs e.l. En sådan hjemmel findes heller ikke i varmforsyningslovens øvrige bestemmelser.

Klima-, energi- og forsyningsministeren har dermed ikke hjemmel til at sikre varmforsyningen i et tilfælde, hvor der er risiko for, at et varmforsyningsselskab går konkurs e.l.

3.5 Konkursprocessen

3.5.1 Konkursbetingelserne

En skyldner kan tages under en konkursbehandling, når det begæres af skyldneren selv eller en fordringshaver, jf. konkurslovens § 17, stk. 1. Der er tre betingelser før, at en skyldner kan tages under konkursbehandling. For det første skal skyldneren være insolvent, hvilket indebærer, at denne ikke kan

betale sine forpligtelser efterhånden som de forfalder, medmindre betalingsudygtigheden blot er forbigående, jf. konkurslovens § 17, stk. 2.

Såfremt der er tale om en kreditorbegæring, skal konkursfordringen også have den fornødne klarhed til at danne grundlag for et konkursdekret. Såfremt fordringen bestrides af skyldner, vil der i et vist omfang være adgang for konkursrekvirenten til for skifteretten at føre bevis for sin fordring.

Endelig skal der være retlig interesse i afsigelsen af et konkursdekret. Denne betingelse vil typisk være opfyldt, såfremt det ikke på forhånd kan udelukkes, at der ved en konkursbehandling vil være dækning til konkursrekvirentens fordring. Denne betingelse er således ikke relevant ved en egenbegæring om konkurs.

3.5.2 Konkursprocessen fra afsigelsen af dekretet og til den afsluttende skiftesamling

Det overordnede formål med konkursprocessen er at fremskaffe størst mulig dividende til selskabets kreditorer og at sørge for en ligelig fordeling af konkursboets midler i overensstemmelse med konkursordenen.

Konkursbehandlingen varer i gennemsnit 6 til 18 måneder, men kan i komplicerede sager strække sig over flere år. Kurator er forpligtet til at fremme boets behandling mest muligt, jf. konkurslovens § 110, stk. 1, 2. pkt. Nedenfor følger en beskrivelse af de sædvanlige bobehandlingsopgaver fordelt over det første år, samt hvilke omstændigheder der kan medføre en forlænget bobehandling.

3.5.2.1 De første 2 uger efter konkursdekretets afsigelse

Konkursbegæringen behandles på et skifteretsmøde, og såfremt konkursbetingelserne er opfyldt, afsiges der konkursdekret, og en kurator udpeges.

Kurator skal ved udførelsen af sit hverv varetage boets interesser og herunder sikre boets aktiver og foretage de fornødne skridt til værn mod uberettigede dispositioner over aktiverne samt repræsentere boet i enhver henseende, jf. konkurslovens § 110, stk. 1.

Skifteretten indrykker straks en bekendtgørelse om konkursen i Statstidende, jf. konkurslovens § 109.

Skifteretten opfordrer i bekendtgørelsen om konkurs, jf. § 109, enhver, der har en fordring eller andet krav mod skyldneren, til at anmelde dette over for kurator, som registrerer fordringer og andre krav i en gældbog og anerkender staks modtagelsen af anmeldelser til gældbogen med samtidig angivelse af gældbogsnummer, jf. konkurslovens § 129.

Kurator retter i umiddelbar forlængelse heraf henvendelse til selskabets tidligere ledelse, samarbejdspartnere, kreditorer mv., ligesom der gives meddelelse til selskabets medarbejdere. Ved afsigelsen af konkursdekretet mister skyldneren retten til at stifte forpligtelser eller på anden måde råde over sin formue med virkning for boet, jf. konkurslovens § 29.

Der foretages desuden typisk en besigtigelse af selskabets driftssteder for at registrere og sikre eventuelle aktiver.

Kurator er endvidere forpligtet til straks at udsende en indledende meddelelse om konkursdekretets afsigelse efter konkurslovens § 124, som ligeledes sendes til kreditorerne, som senere bliver kurator bekendt.

I de første to uger efter konkursdekretets afsigelse vil kurator forsøge at gennemføre en virksomheds-overdragelse samt foretage vurdering af, hvorvidt kurator ønsker at indtræde i gensidigt bebyrdende aftaler, jf. konkurslovens kapitel 7, ligesom kurator retter henvendelse til tredjeparter, som kunne have en interesse i eller indflydelse på en eventuel overdragelse af boets aktiviteter til en ny aktør, eksempelvis kommuner, styrelser mv.

Kurator er i medfør af konkurslovens § 63 forpligtet til at meddele selskabets medarbejdere, om konkursboet vil indtræde i ansættelsesforholdene inden to uger efter dekretets afsigelse. Derfor vil en eventuel overdragelse af konkursboets aktiviteter som led i en virksomhedsoverdragelse typisk finde sted i løbet af de første 14 dage efter afsigelsen af konkursdekretet.

3.5.2.2 2 uger til 4 måneder efter konkursdekretet er afsagt

Inden tre uger efter konkursdekretets afsigelse skal kurator udsende en oversigt over boets aktiver og passiver til skifteretten og kreditorerne efter konkurslovens § 125, stk. 1, og senest 4 måneder efter konkursdekretet er afsagt, skal kurator sende en statusoversigt samt en nærmere redegørelse for det foreløbige arbejde med konkursbehandlingen efter konkurslovens § 125, stk. 2. Det vil i denne forbindelse typisk være muligt at vurdere, hvorvidt der er udsigt til dividende til kreditorerne.

Redegørelsen efter stk. 2 skal desuden indeholde kurators begrundede indstilling om, hvorvidt der er grundlag for at indlede en sag om konkurskarantæne, jf. konkurslovens § 125, stk. 3. Denne frist kan udskydes, såfremt der ikke er fremskaffet tilstrækkelige oplysninger.

3.5.2.3 4 måneder til 10 måneder efter konkursdekretets afsigelse

I den efterfølgende periode vil kurator arbejde med endeligt at afdække, hvorvidt der er grundlag for at rejse erstatnings- og/eller omstødelseskrav ud af konkursboet, og hvorvidt boets økonomiske status gør dette muligt. Såfremt kurator konstaterer mulige aktiver, som kan forfølges, og der ikke er dækning til at undersøge eller forfølge kravene yderligere, er kurator forpligtet til at orientere kreditorerne herom, inden kravet opgives, jf. konkurslovens § 137. Herved får kreditorerne mulighed for at stille sikkerhed for kurators videre arbejde eller alternativt forfølge kravet på egen hånd.

Kurator er herudover forpligtet til løbende at fremsendes redegørelser med nærmere oplysninger om arbejdet med konkursbehandlingen, hvornår boet forventes afsluttet, og oplysning om boets aktiver og passiver, jf. konkurslovens § 125, stk. 4. Første gang 10 måneder efter konkursdekretets afsigelse og herefter hvert halve år.

Hvis der er midler i konkursboet til udlodning af dividende, foretager kurator typisk i denne periode en prøvelse af de anmeldte krav, jf. konkurslovens kapitel 16. I denne forbindelse vil kurator påse, hvorvidt der består eventuelle modkrav mod de kreditorer, som kan modregnes i kreditorernes krav. Det bemærkes i denne forbindelse, at konkursboet kan modregne efter almindelige regler, såfremt konkursboet har et krav mod en kreditor.

Kreditorers ret til at modregne overfor konkursboet reguleres som udgangspunkt af konkurslovens § 42. I betænkning nr. 983/1983 er det desuden forudsat, at der kan være adgang til modregning mellem konnekse krav, selv om betingelserne i § 42 ikke er opfyldt.

3.5.2.4 10 måneder til 12 måneder efter konkursdekretets afsigelse

Kurators undersøgelser af selskabet eller virksomhedens forhold afsluttes herefter, og eventuelle retssager anlægges typisk i denne periode.

Retssager vedrørende omstødelseskrav skal som altovervejende udgangspunkt anlægges senest 12 måneder efter, at konkursdekretet er afsagt, jf. konkurslovens § 81.

Hvis kurator i forbindelse med konkursbehandlingen, omstødelsesundersøgelse mv., er kommet i besiddelse af oplysninger, der kan give grundlag for politimæssig efterforskning, skal kurator endvidere give besked herom efter konkurslovens § 110, stk. 4.

3.5.2.5 *Mere end 12 måneder efter konkursdekretets afsigelse og afslutningen af konkursboet*

Bobehandlingen efter denne periode afhænger af boets konkrete situation.

Hvis der ikke er midler i boet eller stillet sikkerhed for yderligere arbejde, vil konkursboet afsluttes uden udlodning, jf. konkurslovens § 143.

I det omfang der er anlagt retssager, vil afslutningen af konkursboet afvente udfaldet af disse. Der kan herudover være øvrige omstændigheder, som indebærer, at konkursboet ikke afsluttes, såsom afventning af debitorindrivelser m.v.

Konkursboer, der ikke er afsluttet inden 12 måneder, vil oftest skyldes afventning af udfaldet af konkursboets anlagte retssager.

Når konkursboet er klar til afslutning, udarbejdes der et afsluttende boregnskab og en afsluttende redegørelse samt eventuelt udlodningsregnskab, som indsendes til skifteretten, jf. konkurslovens § 148.

Der indkaldes herefter ved bekendtgørelse i Statstidende med mindst to ugers varsel til en skiftesamling til behandling af udkast til regnskab og udlodning. Bekendtgørelsen skal indeholde oplysning om dividendens størrelse.

Når skifteretten har stadfæstet udkastet til regnskab og udlodning, og ankefristen er udløbet, uden at anke er sket, udbetales dividenden, jf. konkurslovens § 152.

Eventuel udlodning af konkursboets midler sker i overensstemmelse med konkursordnen, jf. konkurslovens kapitel 10. Kreditorers krav mod konkursboet er som udgangspunkt et simpelt krav, jf. konkurslovens § 97, medmindre kravet er fortrinsstillet i henhold til konkurslovens §§ 93 til 96.

3.6 Varmeforsyningsselskabs kunders krav mod selskabet/konkursboet

I det omfang et varmforsyningsselskab uberettiget har medregnet udgifter i varmeprisen, har kunderne et tilbagebetalingskrav mod varmforsyningsselskabet.

I tilfælde af konkurs vil sådanne krav ikke være fortrinsstillet efter konkurslovens §§ 93 til 96 og skal således anmeldes i konkursboet som et simpelt krav i medfør af konkurslovens § 97. Det indebærer, at kunderne først har udsigt til at få udbetalt dividende, såfremt der er fuld dækning til følgende krav:

- § 93: Kuratorsalær og øvrige omkostninger ved bobehandlingen

- § 94: Omkostninger forbundet med konkursdekretets afsigelse
- § 95: Lønmodtagerkrav og evt. indefrosne feriemidler
- § 96: Leverandørers krav på afgifter af varer, der er afgiftspligtige i henhold til § 96, stk. 2, herunder men ikke begrænset til energiafgift af mineralolieprodukter m.v., afgift af stenkul, brunkul og koks, kuldioxidafgift af visse energiprodukter og lign.

Kunderne skal selv anmelde deres krav til kurator, som dog i medfør af konkurslovens § 124, stk. 1, er forpligtet til straks at underrette kreditorer om konkursen, i takt med, at denne bliver bekendt med nye kreditorer.

I det omfang at varmforsyningselskabet har et krav mod varmforsyningskunden, kan konkursboet modregne kravet i kundernes fordring mod konkursboet efter de almindelige modregningsregler.

Kunderne kan have ret til modregning med deres krav mod konkursboet i varmforsyningselskabets krav mod dem, såfremt betingelserne i konkurslovens § 42 er opfyldt, eller hvis fordringerne er konnekse.

3.7 Kurators underretning af kommunalbestyrelsen

Hvis et varmforsyningselskab går konkurs, vil kurator alene være forpligtet til at underrette kommunen (projektgodkender), hvis kommunen (potentielt) har et krav mod konkursboet, jf. konkurslovens § 124, stk. 1, 2. pkt.

I det omfang kommunen ikke har et potentielt krav mod konkursboet, vil der ikke være en pligt til at underrette dem om konkursen, idet pligten efter konkurslovens § 124, stk. 1, 2. pkt., alene fastsætter en pligt til at underrette kreditorer.

I praksis må det dog forventes, at det kan være i kurators interesse at underrette kommunen, f.eks. som led i forhandlingerne om en overdragelse af varmforsyningsaktiviteten.

Det bemærkes derudover, at skifteretten indrykker en bekendtgørelse om konkursen i Statstidende efter konkurslovens § 109, stk. 1, 1. pkt. Efter udløbet af det døgn, hvori bekendtgørelse i Statstidende om konkursen har fundet sted, forudsættes det, at omverdenen har kendskab til konkursen, jf. herved konkurslovens § 30, 1. pkt. Herudover registreres konkursen i Det Centrale Virksomhedsregister (CVR). Det er muligt at opsætte en overvågningsagent på Det Centrale Virksomhedsregister (CVR) og dermed få en meddelelse pr. e-mail, når der sker ændringer i virksomhedens registreringer.

3.8 Tidspunktet for overtagelse af aktiviteten i varmforsyningselskabet

Som beskrevet ovenfor under punkt 3.5.1.1 vil kurator i starten af konkursbehandlingen forsøge at af-dække mulighederne for at foretage et videresalg af virksomhedsaktiviteten i det konkursramte selskab.

Såfremt kommunen ønsker at overtage aktiviteten, vil det være mest hensigtsmæssigt at rette henvendelse til kurator, så snart kommunen bliver bekendt med konkursdekretets afsigelse. Hensynet til forsyningssikkerheden tilsiger ligeledes, at kommunen retter henvendelse hurtigst muligt, idet det ikke kan forventes, at kurator fortsætter driften uden sikkerhed for omkostningerne forbundet hermed.

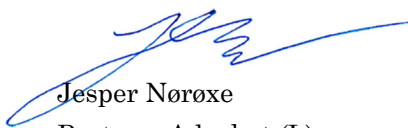
Kurator vil formentlig indhente ekstern bistand med henblik på en værdiansættelse af virksomheden og vil antageligvis få en vurdering af virksomhedens aktiviteter ved et salg i fortsat drift, ved målrettet salg og ved tvangsrealisation. Virksomhedens aktiviteter vil i sagens natur kunne indbringe det størst mulige provenu ved et salg i fortsat drift, og prisen vil antageligvis blive mindre, jo længere tid selskabet har været under konkurs og driften været indstillet.

Kurator skal som udgangspunkt give meddelelse til medarbejderne om, hvorvidt konkursboet ønsker at indtræde i deres ansættelsesforhold senest 2 uger efter konkursdekretets afsigelse, idet kurator ellers skal afholde lønningerne som massekrav efter konkurslovens § 93, jf. konkurslovens § 63, stk. 2. Hensynet til at bevare arbejdspladser i kommunen tilsiger således også, at kommunen retter henvendelse hurtigst muligt, idet konkursboet som udgangspunkt vil opsig og fritstille medarbejderne senest 2 uger efter konkursdekretets afsigelse, såfremt der ikke er indgået aftale om overdragelse af aktiviteterne inden.

Det er således i sidste ende en afvejning mellem at opnå den bedste/laveste pris for aktiviteterne og de øvrige fordele ved en hurtig overdragelse af aktiviteterne til kommunen.

Det skal for god ordens skyld bemærkes, at det formentlig kan være muligt for kommunen at stille sikkerhed for kurators arbejde med at videreføre driften efter konkursdekretets afsigelse, jf. varmforsyningslovens § 2 e, stk. 1. Herved vil der også sikres bedre tid til at forhandle en aftale om overdragelse af aktiviteterne på plads.

København, den 31. maj 2024

Jesper Nørøxe
Partner, Advokat (L)